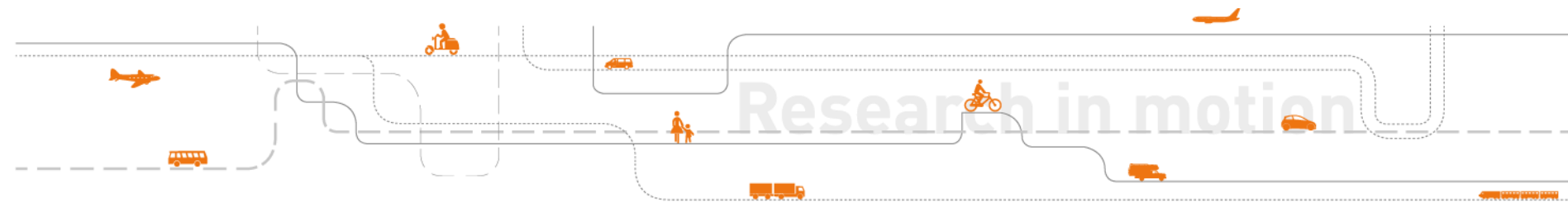

Hvordan påvirker bildeling folks vaner og reisemønstre?

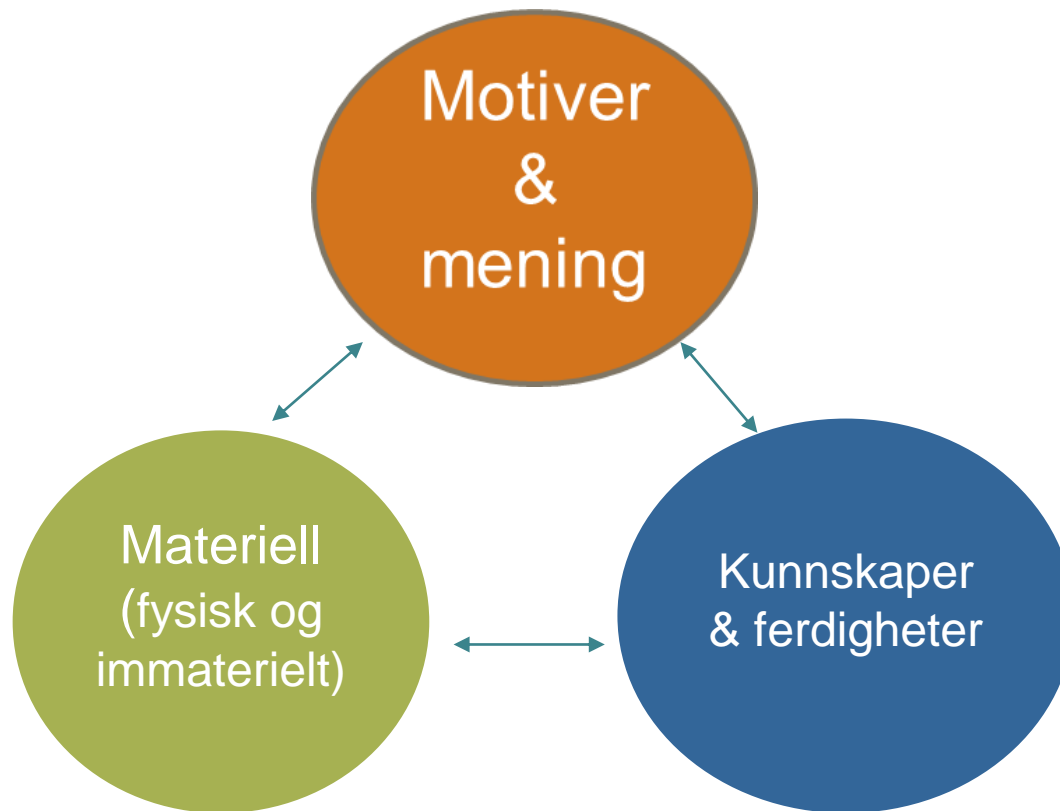
Resultater fra dybdeintervjuer av
husholdninger i Oslo-området

Teripest

Dybdeintervjuer av husholdninger

Litt om sosial praksisteori - hvordan rutiner formes

Utvalget av husholdninger

- 35 dybdeintervjuer med husholdninger som bruker bildeling i Oslo-området
- God tilgang til kollektivtransport, sykkel- og gange
- Ulike typer husholdninger:
 - *single husstander,*
 - *par uten hjemmeboende barn,*
 - *par og single med små barn,*
 - *par og single med eldre barn/tenåringer,*
 - *eller en kombinasjon av disse*
- De fleste er jevnlige brukere av bildeling
- Fokus på husholdningenes mobilitetspraksiser, livsfaser og bildeling

Hva brukes delebil til

- Brukes til mindre frekvente, men spesifikke formål, gjerne hvis kollektiv eller sykkel/gange blir upraktisk:
- Innkjøp og frakt av større ting eller andre personlige ærend (nevnt av 20 av 35)
- Fritidsaktiviteter (sport, hobbyer) eller ferie- og helgeturer (16 av 35)
- Besøke venner og familie (13 av 35)
- Hytteturer og liknende (12 av 35)
- Delebil brukes altså vanligvis ikke til daglige gjøremål eller arbeidsreiser

Endringer i mobilitet relatert til bildeling

Endringer i reisemønster etter å ha begynt med bildeling:

- Mer enn 1/3 av husholdningene kjører mindre bil enn før, særlig de som har hatt bil tidligere
- Noen få (5) kjører mer enn før, særlig de som ikke har hatt egen bil tidligere
- En del (8) går, sykler eller bruker kollektiv transport mer enn før,
 - mens nesten ingen bruker det mindre

Endringer i mobilitet

Andre implikasjoner for mobilitet

“Hvis bilen først står foran døra eller i garasjen så bruker man den jo til alt mulig, ikke sant. Da virker det plutselig som et ork å sette seg på t-banen”

“Man må planlegge noe mer, du kan ikke bare dra ut. Det får jo en effekt på reisemønsteret. Det blir ikke like mange sånne spontanturer ut om kvelden som før.”

- Nesten halvparten benytter seg av hjemlevering i stedet for å kjøre og handle
- 1 av 3 mener bildeling fordrer mer planlegging og organisering av mobilitet – færre spontane turer.
- Flertallet mener de får økt fleksibilitet med bildeling, noen få mener det reduserer fleksibiliteten sammenlignet med før (typisk tidligere bileiere)

Teippest

Hvorfor man kjører mindre med bd.

- Mange uttrykker at bildeling krever mer planlegging og organisering av reiseaktivitet i forhold til å ha permanent tilgang til privat bil
- Det begrenser mengden av spontane (unødige) reiser med bil, som i de fleste tilfeller reduserer bilkjøring
- Man venner seg til å bruke annen transport – kollektiv, gå
- Betaling for hver gang gjør en mer bevisst på kostnadene ved bilkjøring – og samtidig kostnadene ved å eie en bil

“Jeg får en regning for hver gang jeg bruker delebilen, så er det jo en høyere terskel for å faktisk bruke bil, man tenker seg mer om...”

- Flere melder om at de har satt opp et budsjett for bildeling

Teripest

Hvorfor man begynte med bildeling

- Mange har funnet ut at bildeling er mye rimeligere enn å eie egen bil, og bedre enn å bruke leiebil (billigere, enklere)
- Man har tilgang til riktig type bil akkurat når man trenger det, og slipper kostander og bryderiet med eierskap

“Hva jeg skryter mest av når de sier på jobben: “Hvorfor har du ikke egen bil?” Da sier jeg: “Jeg har hundrevis, som er akkurat den jeg trenger, som er så stor som og akkurat den jeg trenger den dagen”.

- Tidligere eiere: Etter å ha solgt bilen, finner noen husholdninger ut at man likevel trenger tilgang til bil av og til
- Eller omvendt, at man ikke trenger bilen lenger siden man har bildeling, og selger bilen sin

Hvordan begynte man med bildeling

- Ved endring i husholdningen (fått barn e.l.) oppstår nye eller endrede transportbehov
- Flytting til et annet sted gjør at men enten ikke trenger egen bil, eller at man oftere trenger tilgang til bil

“Fra å faktisk å kunne gå til alt vi skulle, til å være avhengig av både buss og båt og buss. Så det har jo endret seg veldig. Og det er litt tøft innimellom.”

- En del har skaffet seg hytte, kjæledyr eller begynt med en fritidsaktivitet som krever tilgang bil av og til
- Eller en økende mengde omstendigheter som krever bil

Teripest

Hvordan ble man kjent med bildeling

- Omtrent en tredel hadde hørt om bildeling via familie, venner eller kjente – en troverdig informasjonskilde

“Det var en venn som hadde begynt med bildeling først, ja. Så tenkte jeg det var genialt å ha tilgang til bil rett ned i gata da. Og når jeg så hvor det lå, hvor nærme stasjonene var faktisk, ville jeg prøve det.”

- Noen (4) hadde lagt merke til bildelingsbiler eller skilting
- Andre (4) hadde besøkt en hjemmeside eller Facebook-side, eller sett en reklame fra et bildelingsselskap
- Eller en kombinasjon av dette - og å ha sett en avisartikkel, eller TV program e.l. om bildeling, eller gjort egne undersøkelser

Teripest

Delingsadferd kan spres til andre områder

- Praksisene man etablerer med bildeling kan gjøre at man kopierer disse til andre områder i livet (eller omvendt)
- Kan være holdninger, tenkemåter, erfaringer, ferdigheter osv. man tar med seg til andre praksisområder
- For eksempel ved feriereiser - hvordan man vektlegger ting, planlegger og booker, håndterer en fremmed utleier...
- Økt delingsadferd kan i noen tilfeller ha positive, ressursbesparende effekter

Tenipest

Deling på andre områder

Delingsaktivitet hos husholdningene. Antall husholdninger som har brukt minst én delingstjeneste/plattform utover bildeling

Delingstjeneste/plattform brukt	Antall husholdninger
Airbnb.com for korttidsleie av overnatting på reise	19
Airbnb.com for korttids utleie av egen bolig	8
Finn.no for å gi bort eller skaffe seg brukte ting	8
Korttidsleie av verktøy, utstyr, parkeringsplass fra privatpersoner (Leieting.no)	4
Restemat, overskuddsmat (TooGoodToGo.no e.l.)	2
Innleie av privat hjelp (Nabohjelp.no e.l.)	1
Har brukt minst én av disse delingstjenestene/plattformene (drøyt 3 av 4)	27
Totalt antall intervju/husholdninger	35

Husholdningens vurdering av tiltak

- Dedikert parkering er en stor fordel
- Gjøre det vanskeligere å ha bil, og tilrettelegge for ikke å ha bil
- Fri-flyt bildeling – kan gjøre at bildeling brukes mer
- Godt utvalg av ulike bildelingsløsninger til ulike formål
- Økonomiske incentiver er mindre viktig –bortsett fra i startfasen
- Andre incentiver, som dagens el-bil fordeler, oppfattes positivt, men ikke helt nødvendig
- PR og medieomtale hjelper til å få flere til å begynne
- Ca. halvparten mener de vil fortsette med bd. om fem år. En del vet ikke – avhengig av livssituasjonen

“Ja, jeg tror helt klart vi vil fortsette. Det blir vanskeligere og vanskeligere å ha bil i sentrum. Og mer og mer tilrettelagt for å ikke ha bil.”

Takk skal dere ha for oppmerksomheten!

www.toi.no og <https://www.toi.no/tempest/>

Eivind.Farstad@toi.no

Tom.Julsrud@toi.no

Tanu.Priyauteng@toi.no